

Konjunkturutsikterna 2011

Det går bra i vår omgivning. **Hänger Åland med?**

www.asub.ax

Richard Palmer, ÅSUB

Fortsatt återhämtning i världsekonomin – men med inslag av starka orosmoment

Världsekonomin växer men lider fortfarande av en förtroendekris och av strukturella obalanser

Positivt:

- Tillväxtmarknaderna i Asien med Kina och Indien fortsätter att dra
- Stark återhämtning i närområdet (Sverige, Finland, Tyskland)

Orosmoment:

- Skuldskrisen i Sydeuropa. Regional obalans inom EU och Eurozonen
- Den arabiska revolten (osäkerhet i Libyen, Jemen, Syrien...)
- Press uppåt på råvaru- och livsmedelspriserna
- Global obalans

Den åländska ekonomin – en del av ett större sammanhang

Den globala politiska ekonomin

Råvaru- och livsmedelspriser, inflation, växelkurser etc

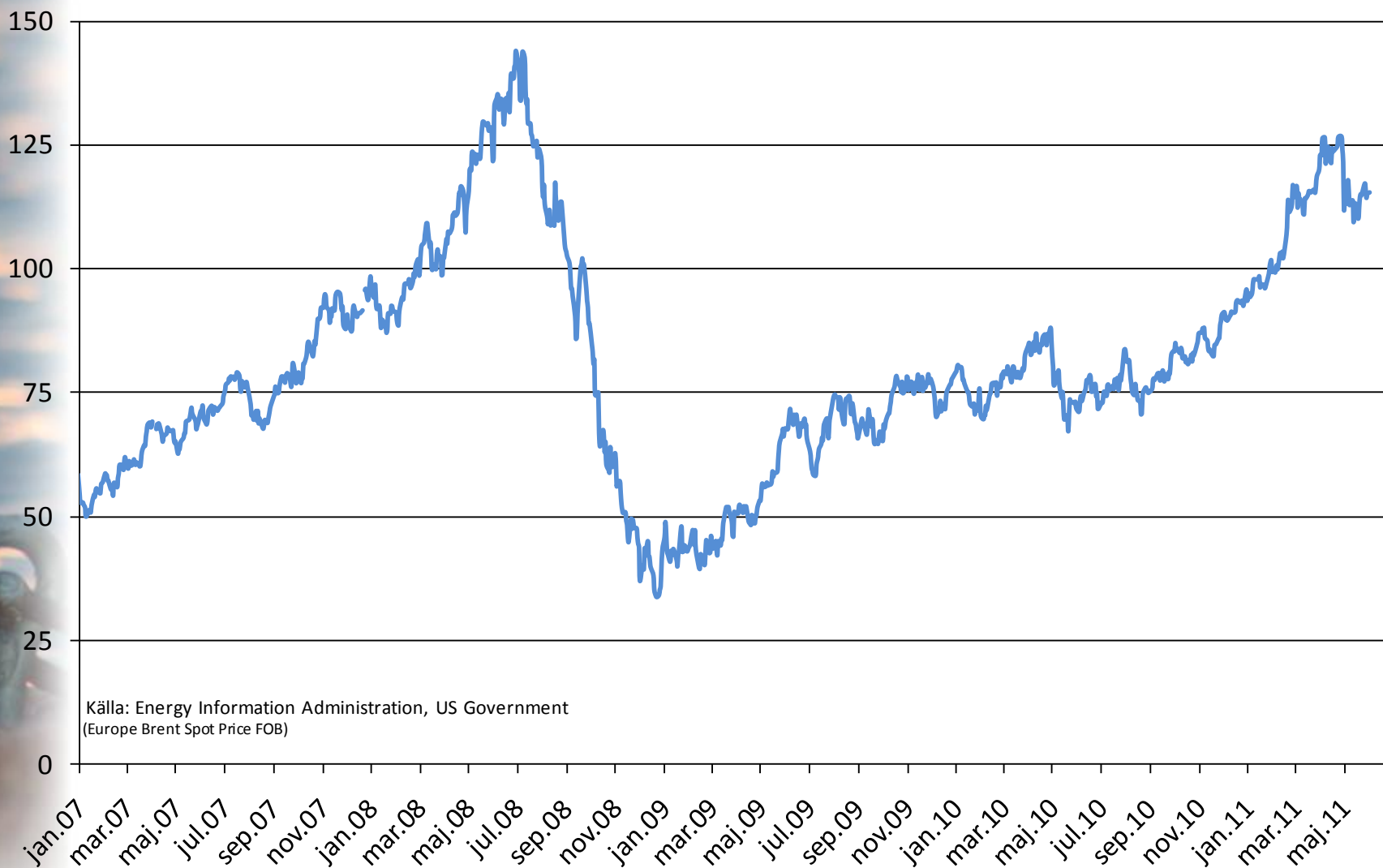

Det går bra i vår omgivning...

- **Finland:** God exportorienterad tillväxt som nu också stöds av en ökande inhemsk efterfrågan. Fortsatt god efterfrågan på exportmarknaderna (Tyskland, Sverige, Ryssland). Arbetsmarknaden förbättras gradvis framöver. BNP-tillväxten ca 3,6% i år och 2,7% nästa år.
- **Sverige:** Exporten går bra trots den starka kronan. Sjunkande arbetslöshet. BNP-tillväxten ca 4,6% i år och 2,5% nästa år. Starka offentliga finanser. Kronan följer marknaden för svenska industriprodukter och ligger kvar på en hög nivå.

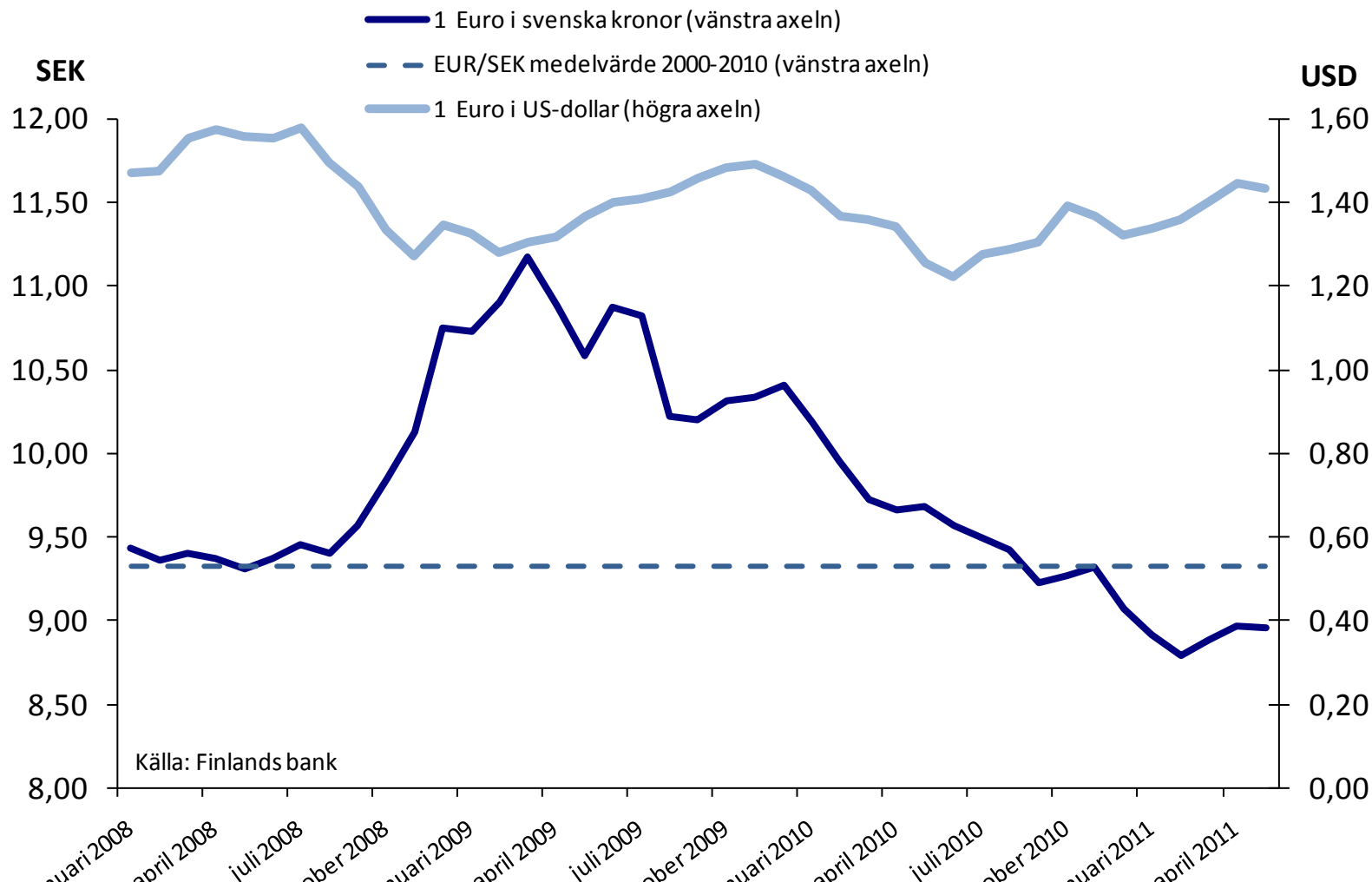
Oljepriset har stigit men ser ut att stabiliseras - tillfälligt

Figur 1. Råolja (Brent) januari, 2007- juni 2011 (USD per fat)

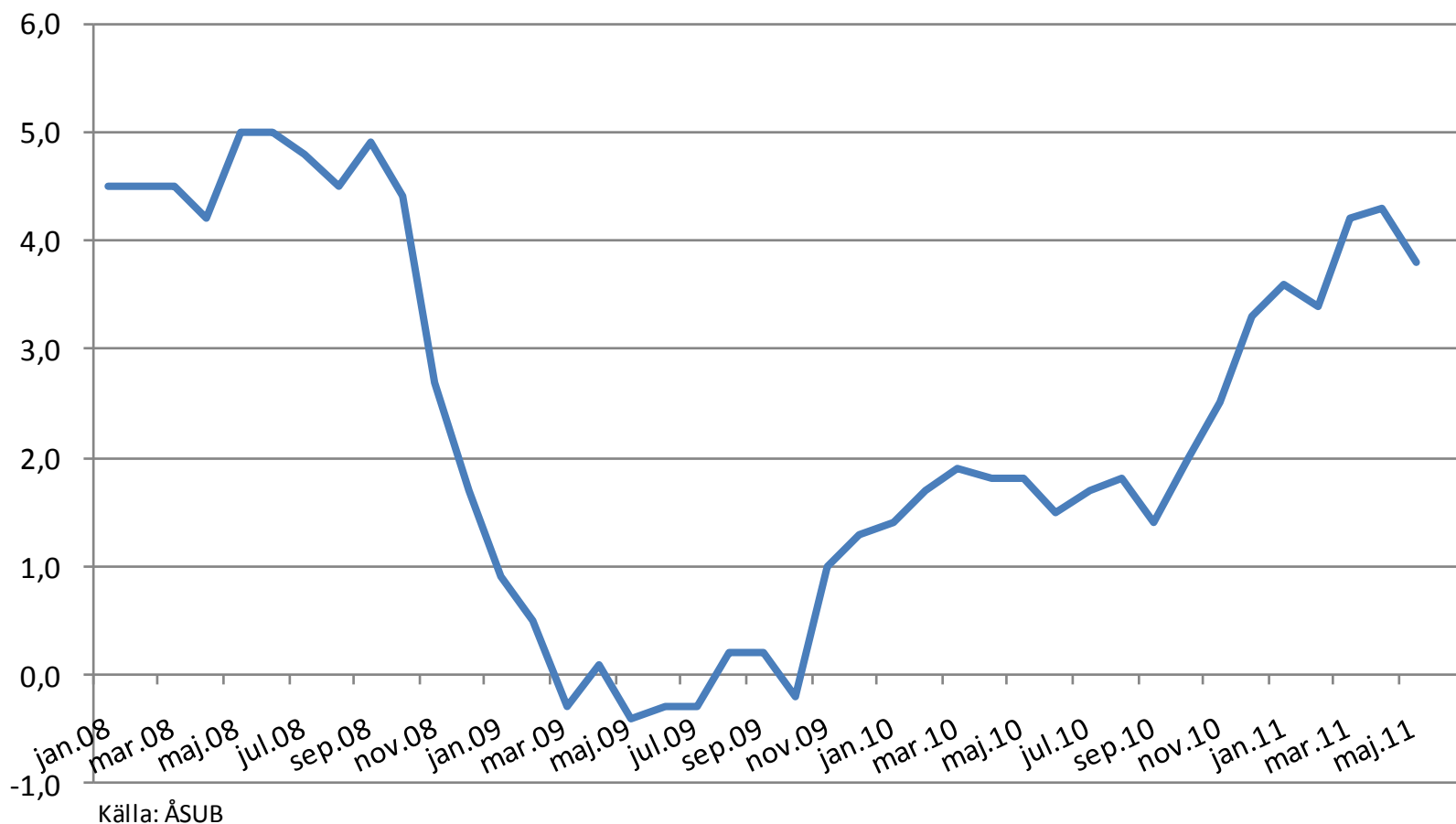
Eurons försvagning mot kronan har bromsats

Figur 10. Valutakurser: EUR/SEK och EUR/USD, januari 2008 – april 2011

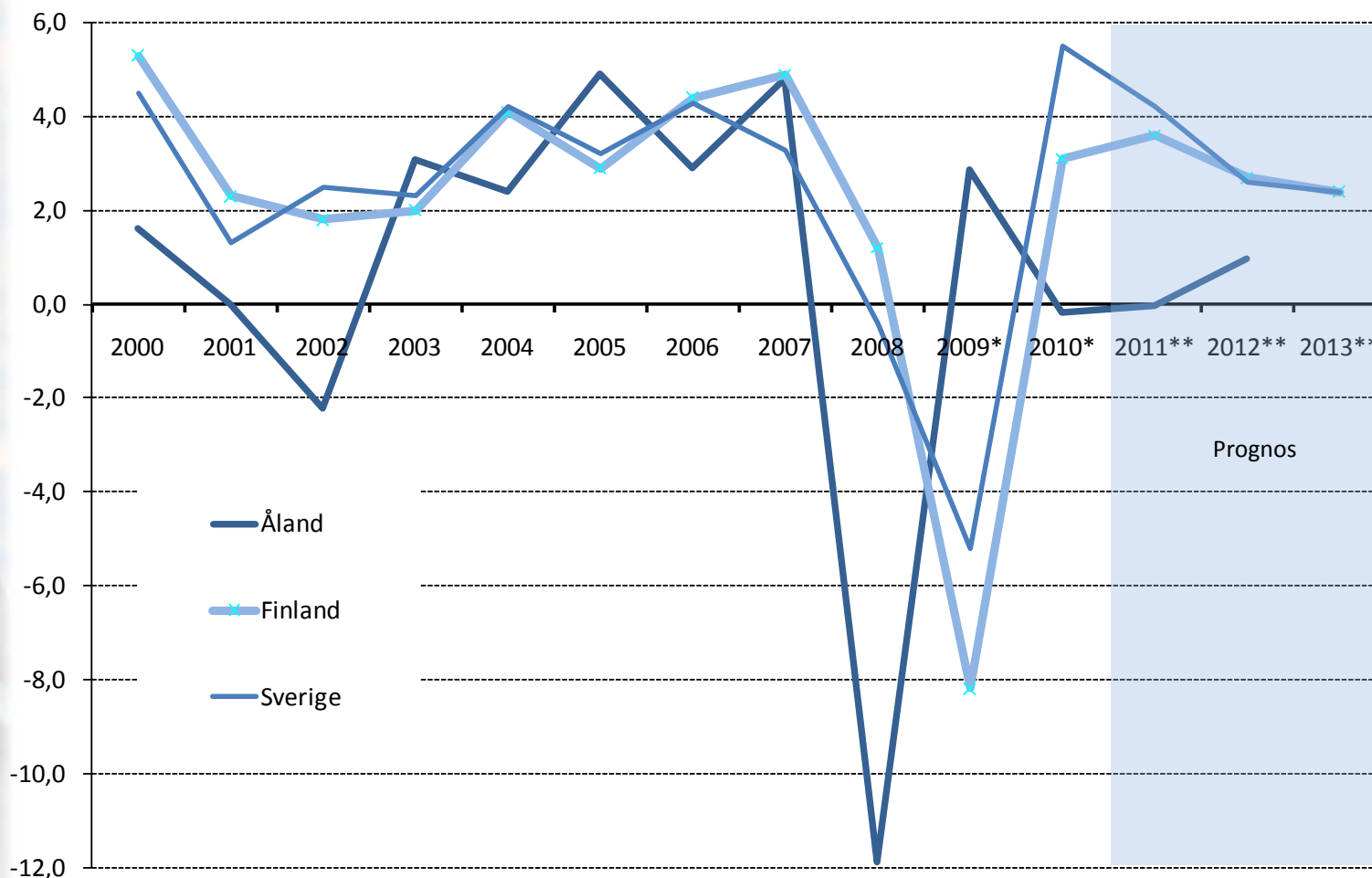
Inflationen är hög, men planar ut under året

Figur 15. Konsumentpriserna på Åland januari 2008-maj 2011 (procentuell tillväxt)

Ålands BNP-tillväxt fortfarande svag - men positiv nästa år

Figur 8. BNP-tillväxten för Åland, Finland och Sverige 2000-2013

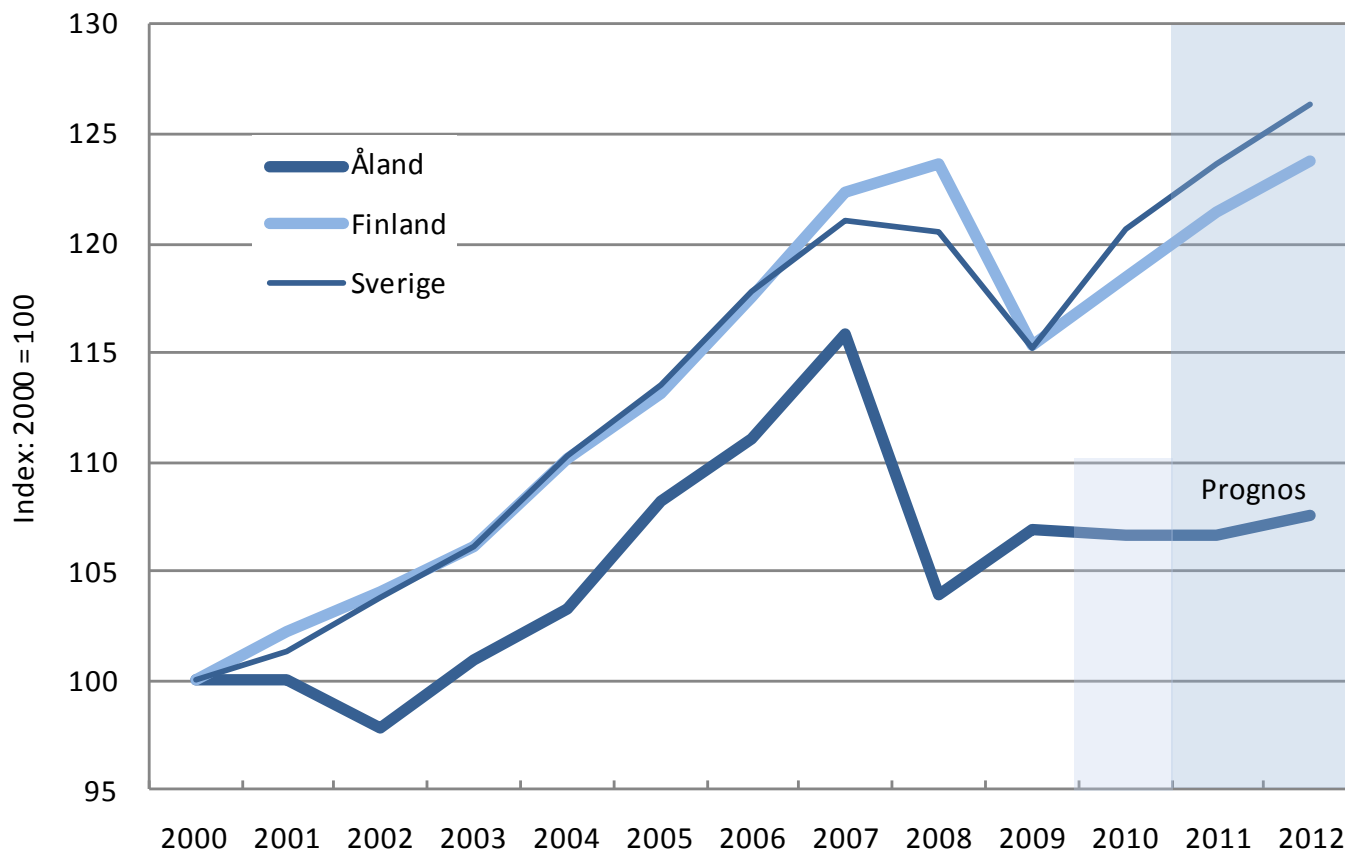

Källa: ÅSUB

*) Preliminära uppgifter, för 2010 prognos för Åland **) Prognos

Ålands BNP-tillväxt har varit svag under 2000-talet i jämförelse med Finland och Sverige...

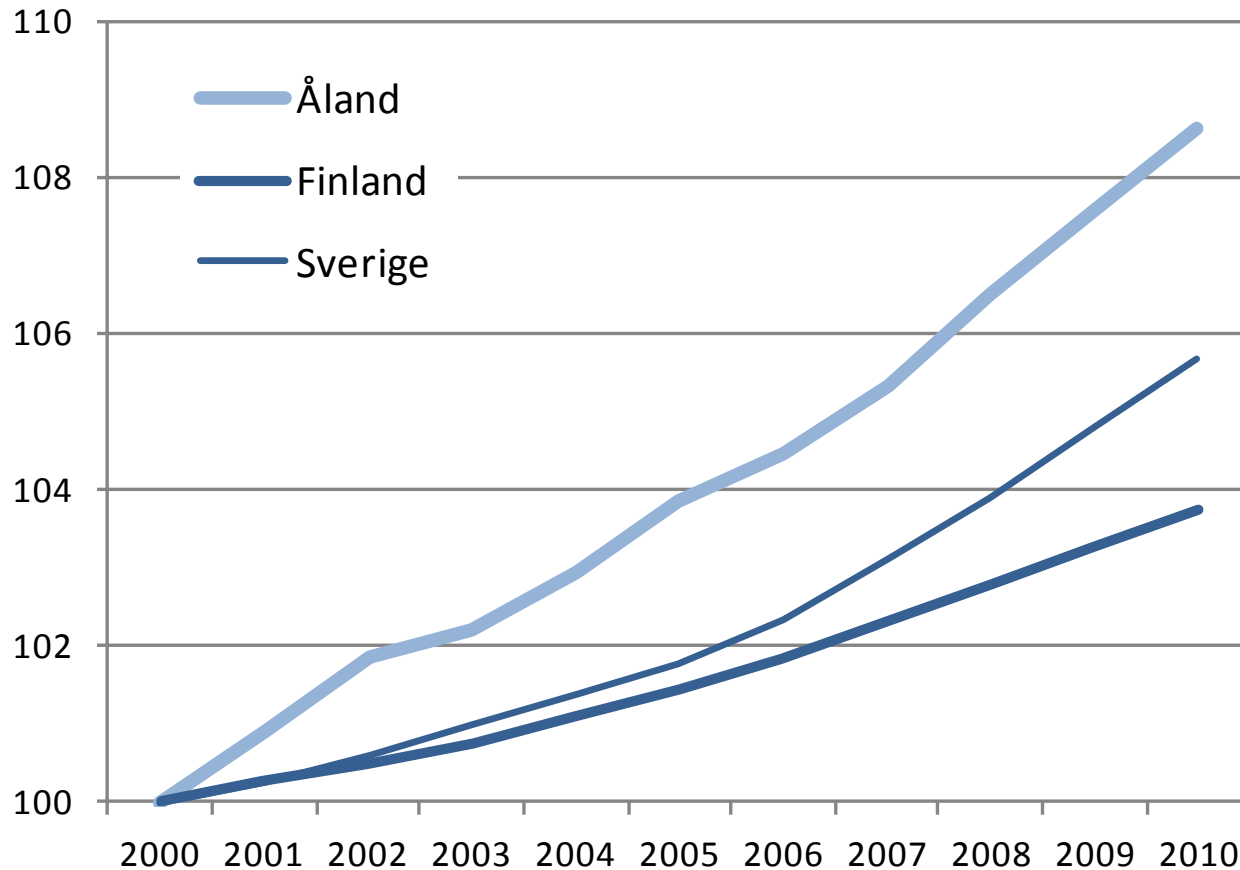
Figur 11. BNP-utvecklingen 2000-2012 för Åland, Finland och Sverige. Volymindex, år 2000=100

Källa: ÅSUB, SC, SCB. Egna beräkningar

men befolkningstillväxten har varit stark

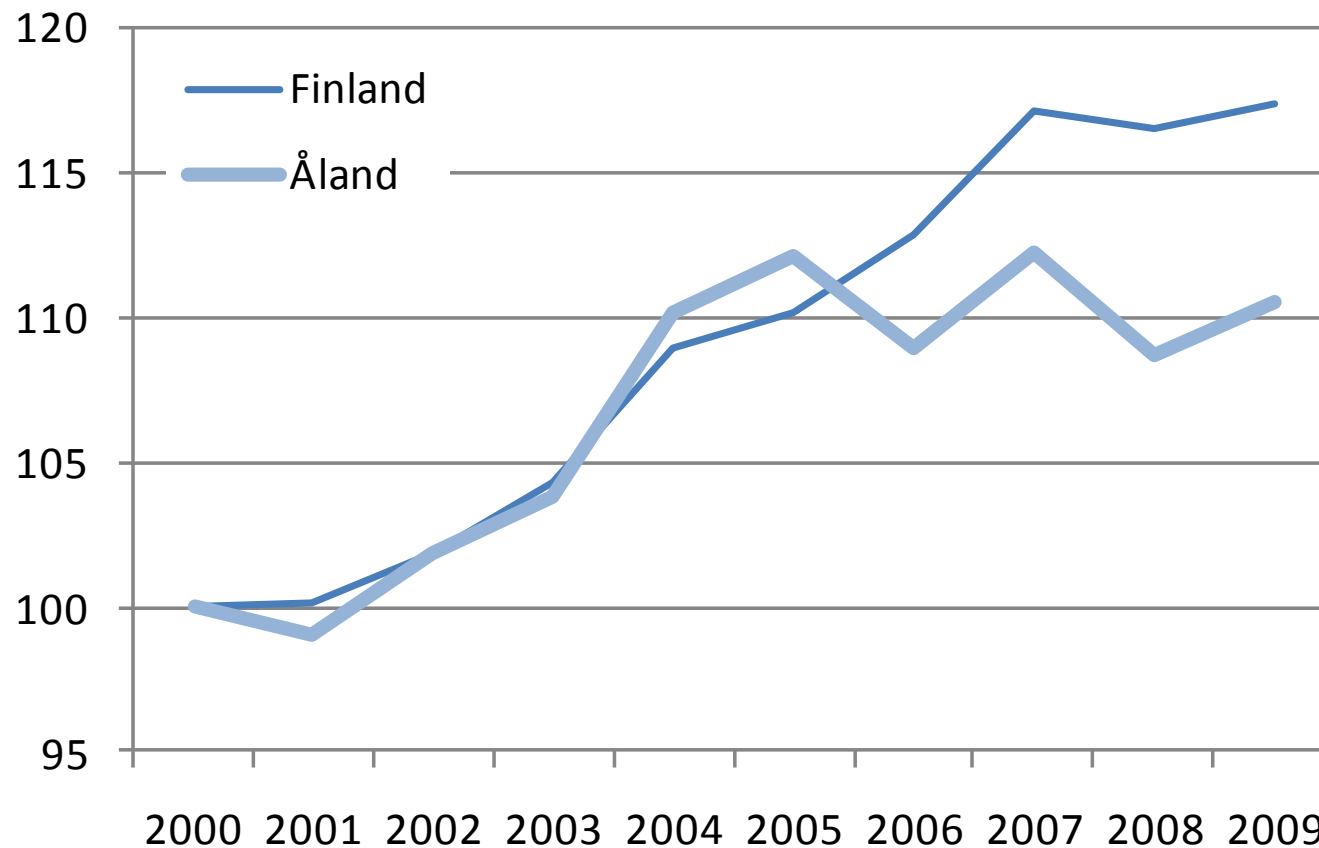
Befolkningsutvecklingen 2000-2012 för Åland, Finland och Sverige. Index, år 2000 = 100

Källa: ÅSUB, SC, SCB. Egna beräkningar

Svag inkomstutveckling efter 2006

Hushållens genomsnittliga disponibla inkomst 2000-2009 för Åland, och hela Finland. Index, år 2000 = 100 (2009 års priser)

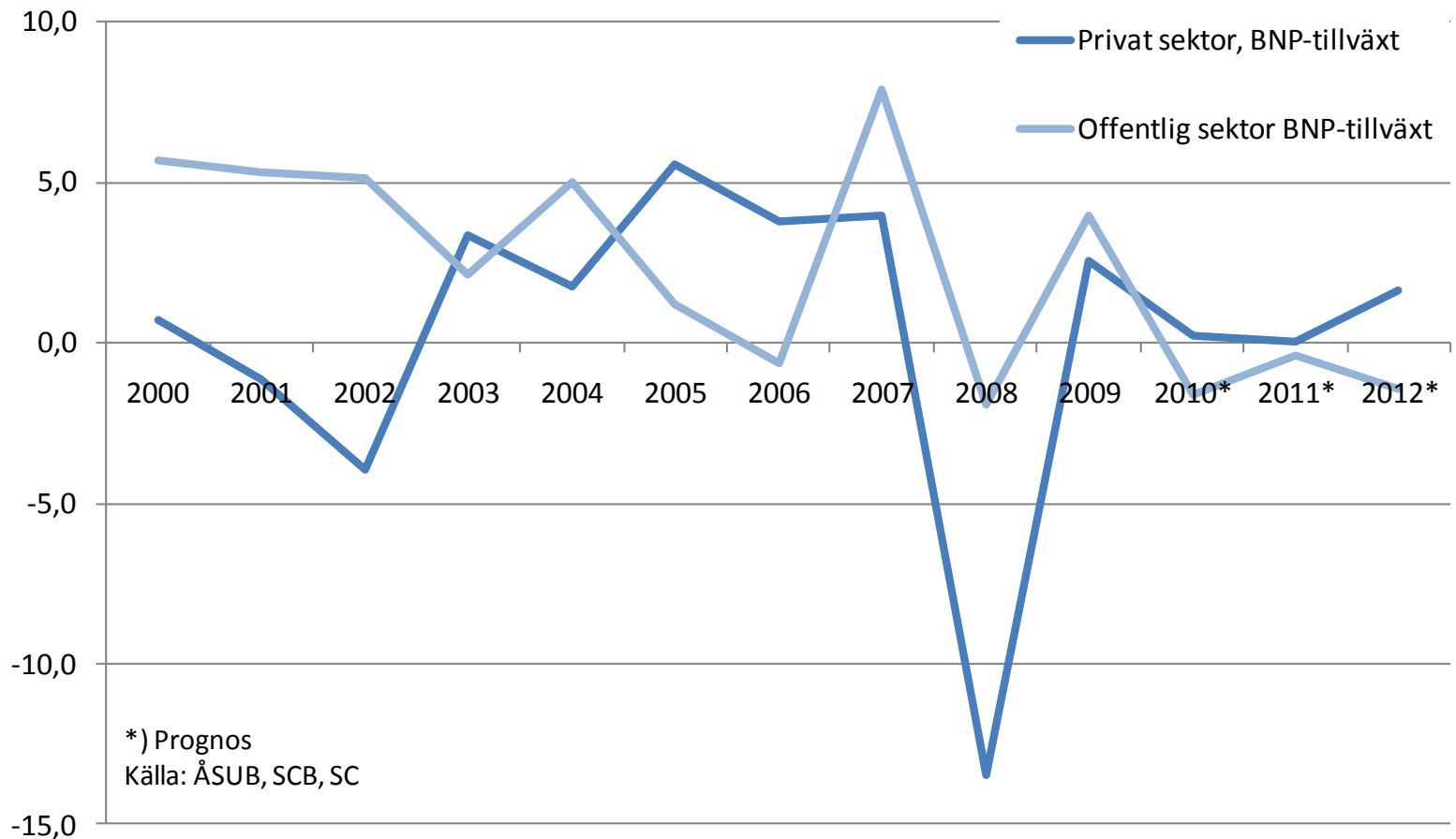

Motstridiga trender under 2000-talet

- 1) Stark befolkningsutveckling, men
- 2) En relativt sett svag inkomstutveckling. (Svagast av alla finländska landskap. Hushållen i Nyland har numera en genomsnittligt större disponibel inkomst än de åländska)

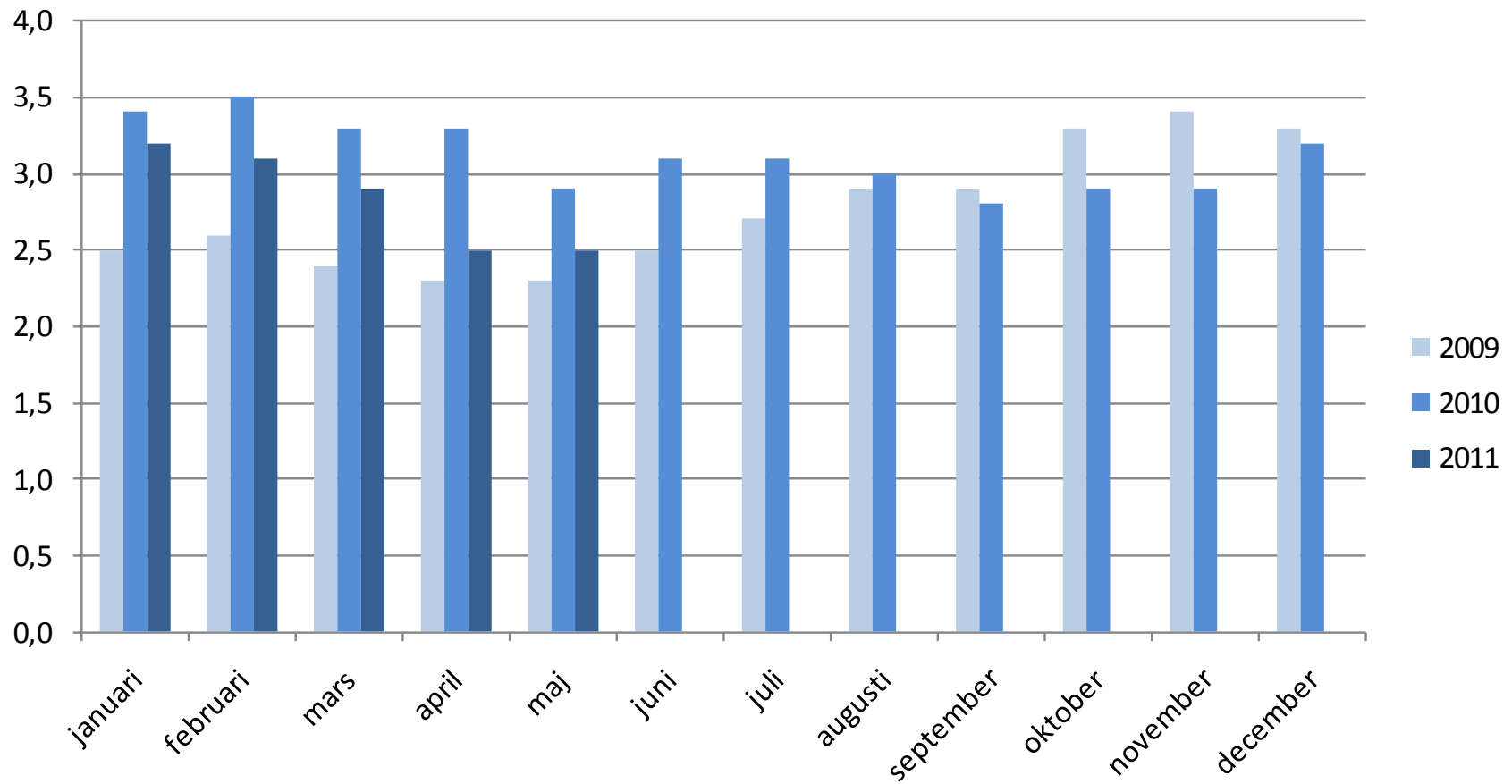
Ålands BNP-utveckling under 2000-talet hade varit ännu svagare utan den offentliga sektorns tillväxt

BNP-utvecklingen 2000-2012 för den privata och den offentliga sektorn

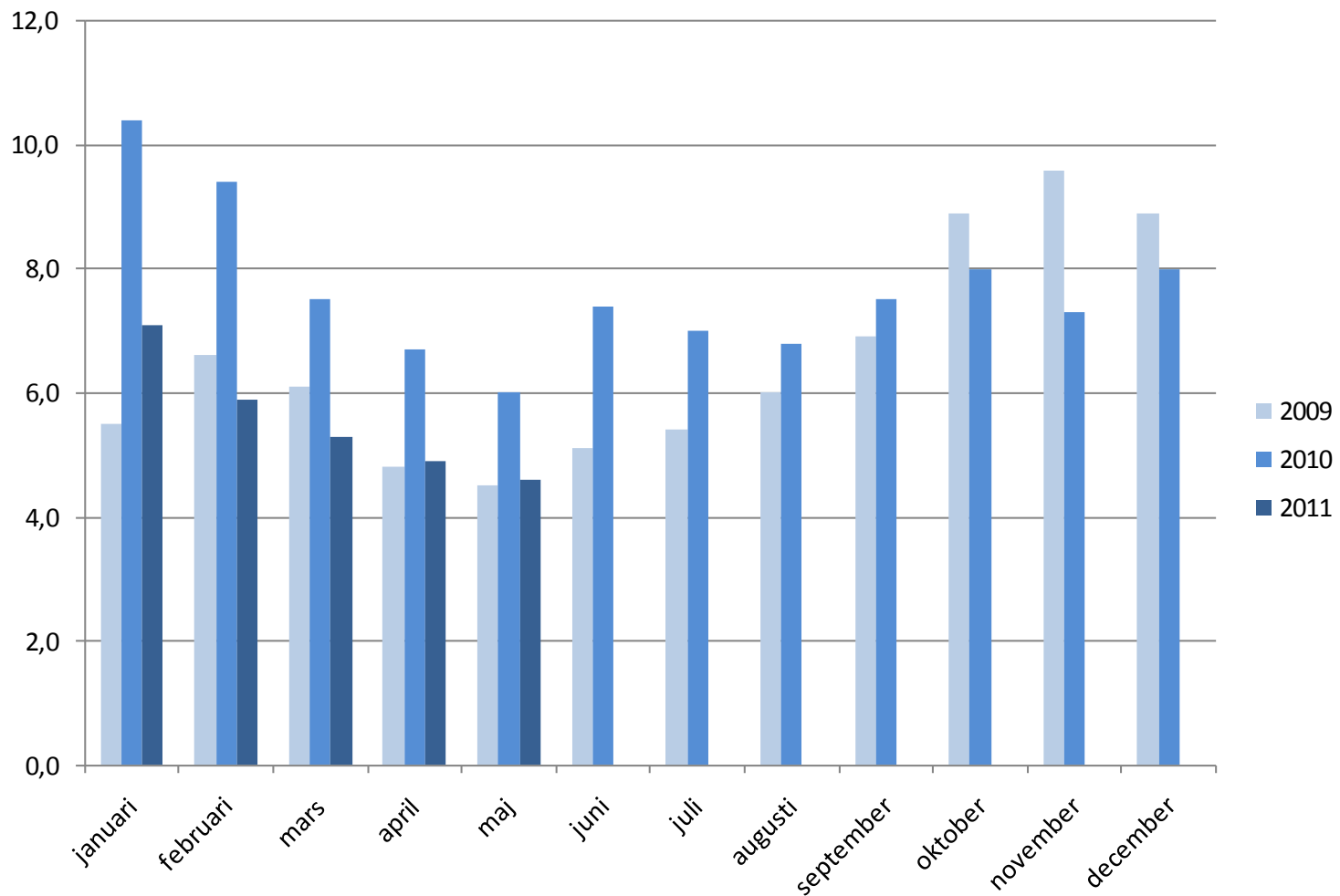
Arbetslösheten sjunker...

Öppen arbetslöshet januari 2009-maj 2011 (procent)

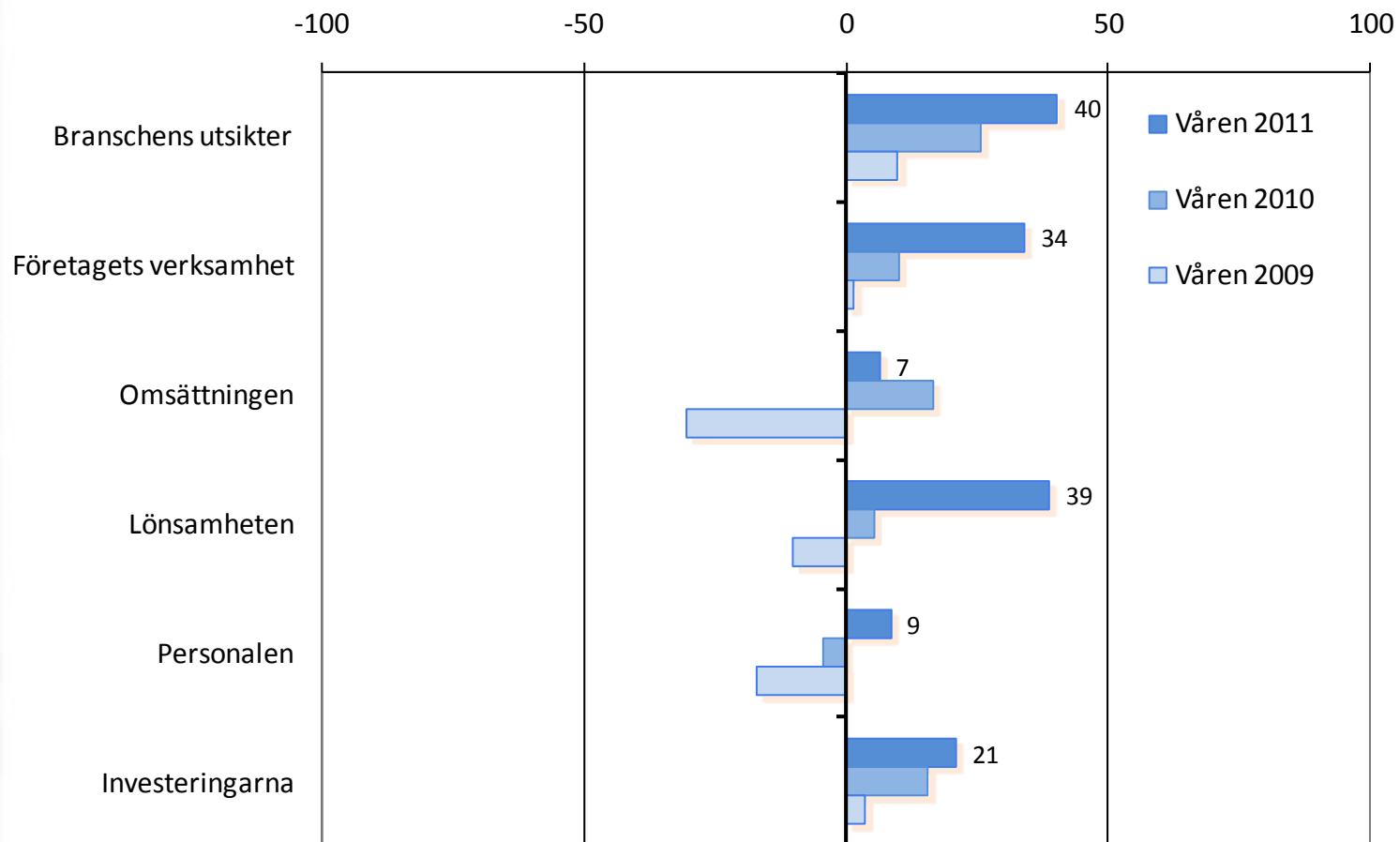
... också för ungdomar

Öppen arbetslöshet för ungdomar under 25 år januari 2009-maj 2011
(procent)

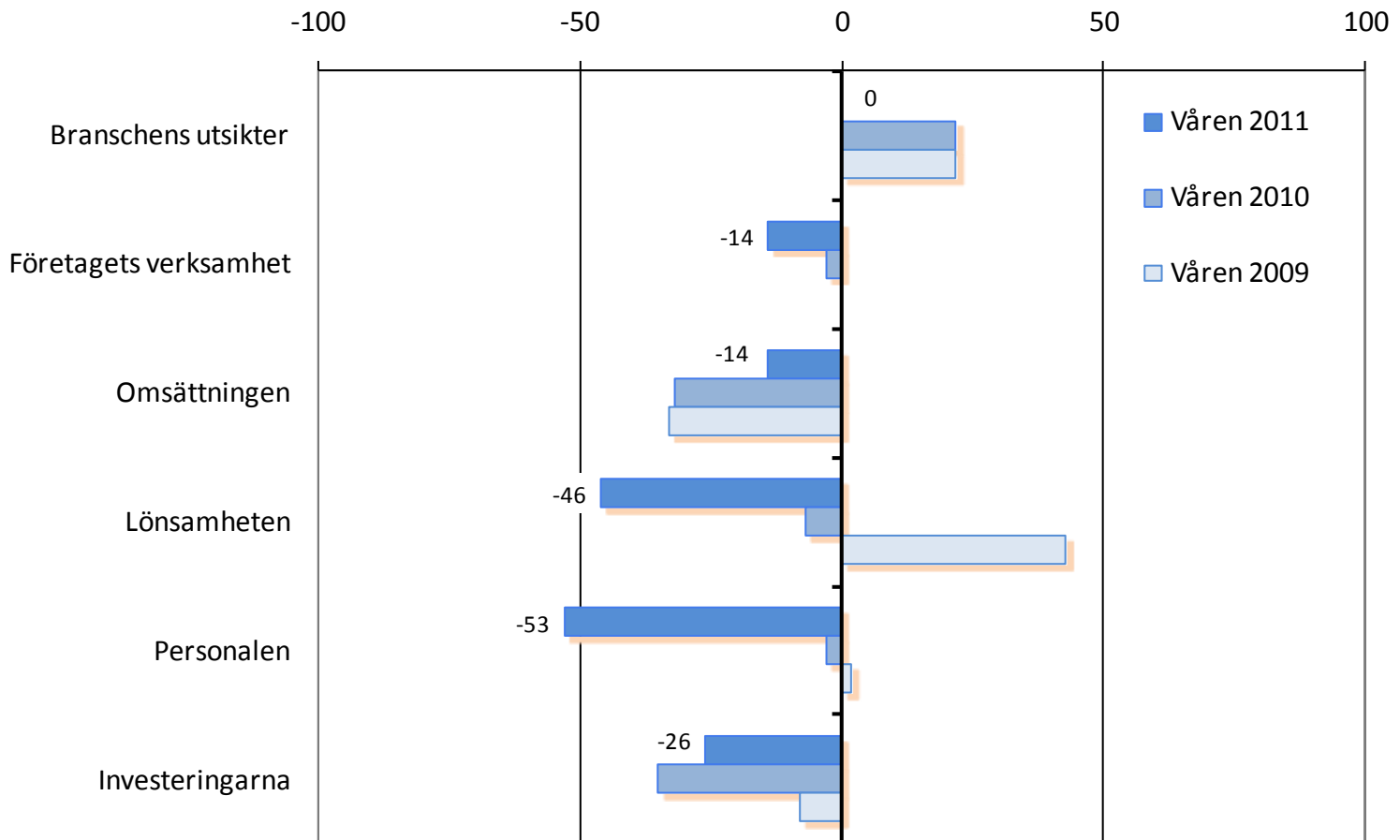
Positiva förväntningar i näringslivet som helhet jämfört med fjolåret

Figur 23. Förväntningarna inom näringslivet

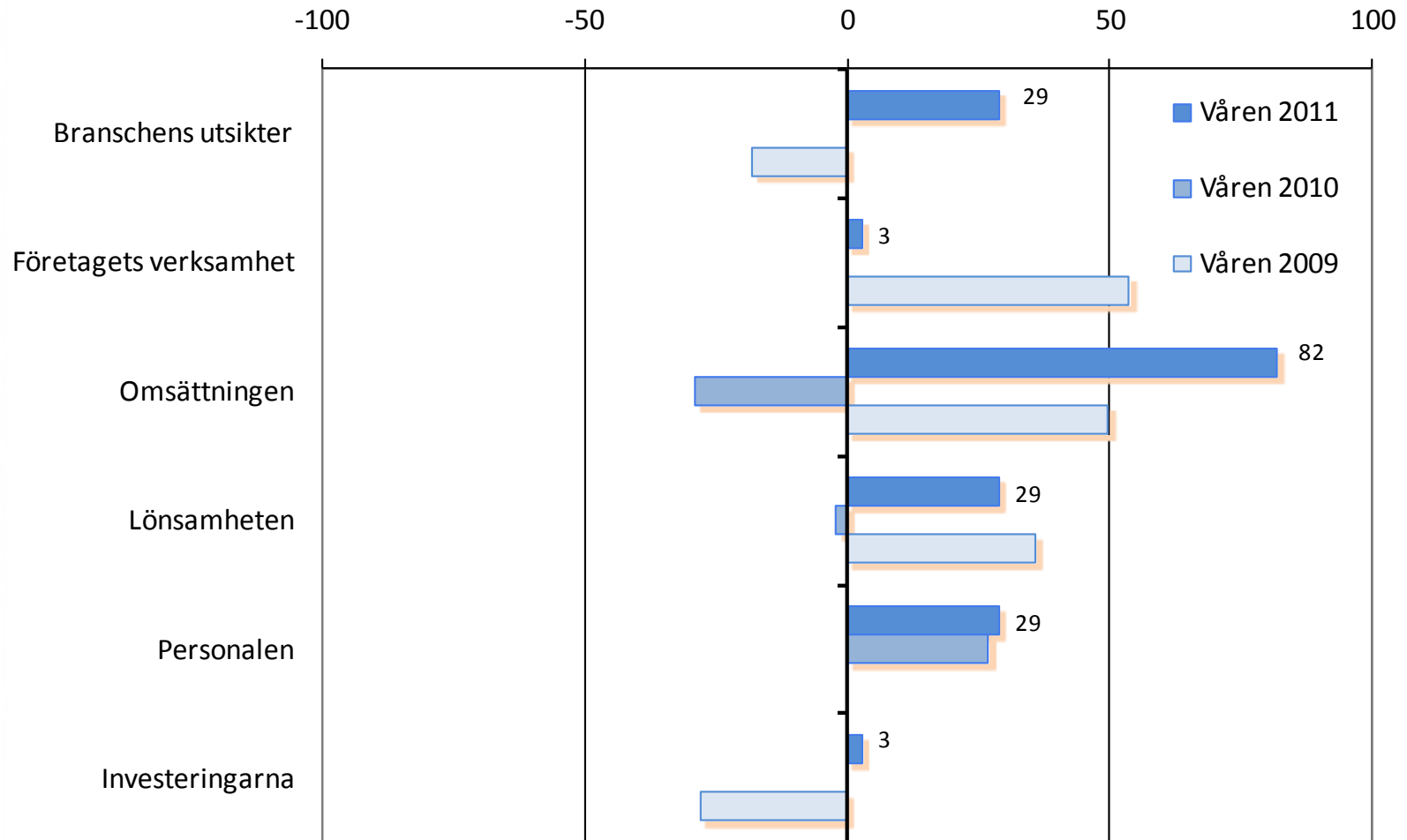
Negativa förväntningar jämfört med fjolåret inom primärnäringarna (exkl. de flesta jordbrukare)

Figur 25. Förväntningarna inom primärnäringarna

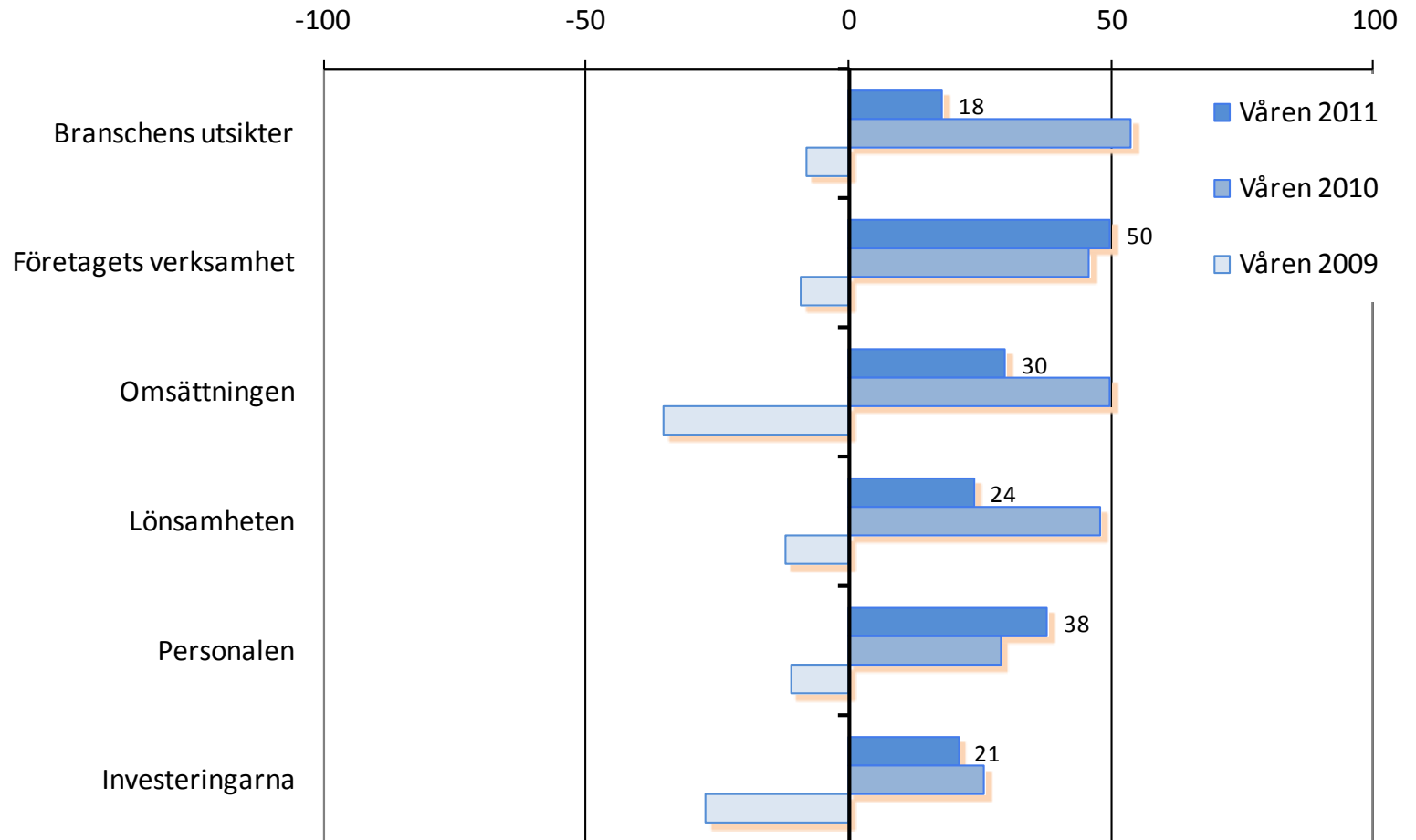
Livsmedelsindustrin tror på större omsättning

Figur 27. Förväntningarna inom livsmedelsindustrin

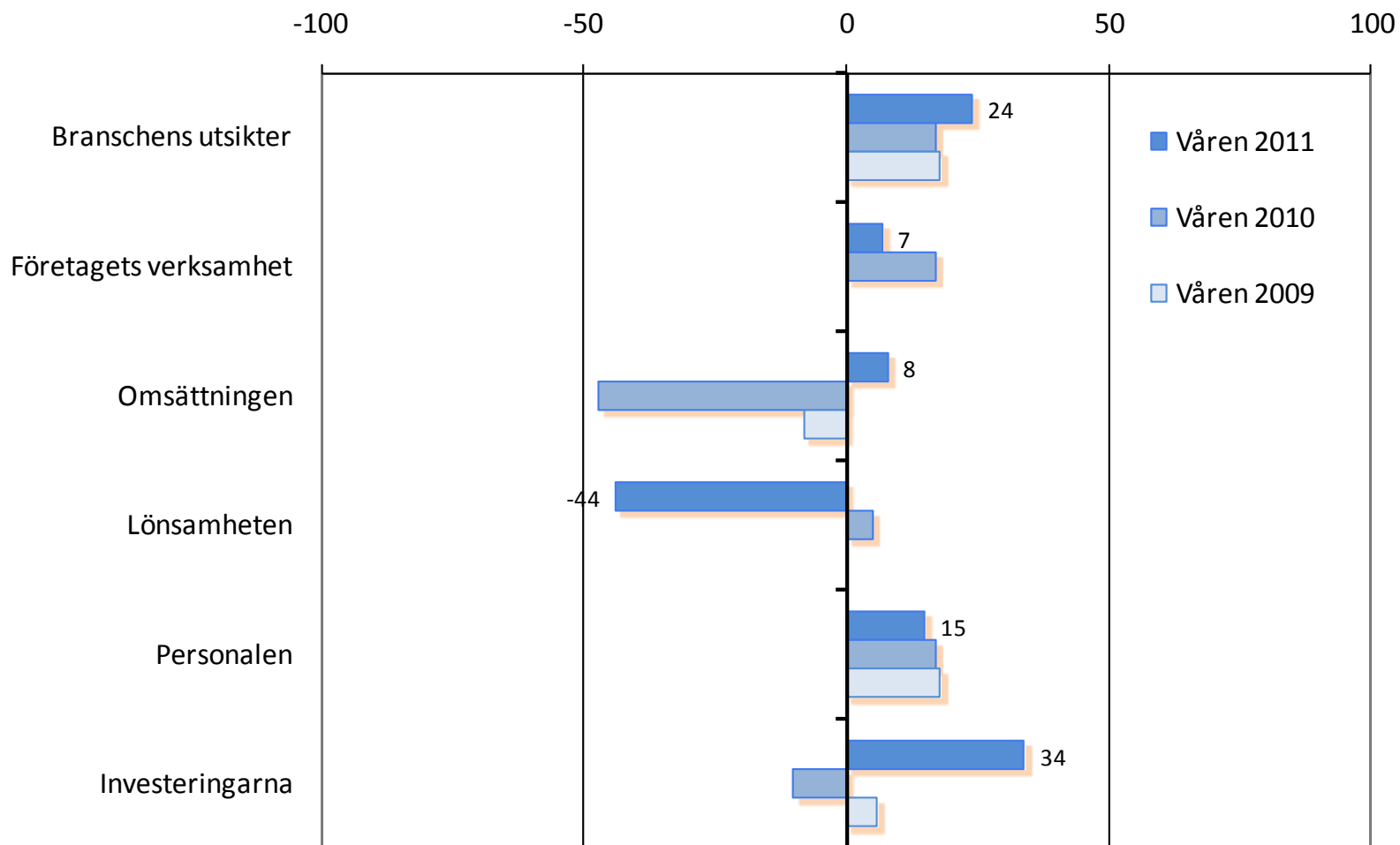
Optimism inom övrig industri

Figur 29. Förväntningarna inom övrig industri

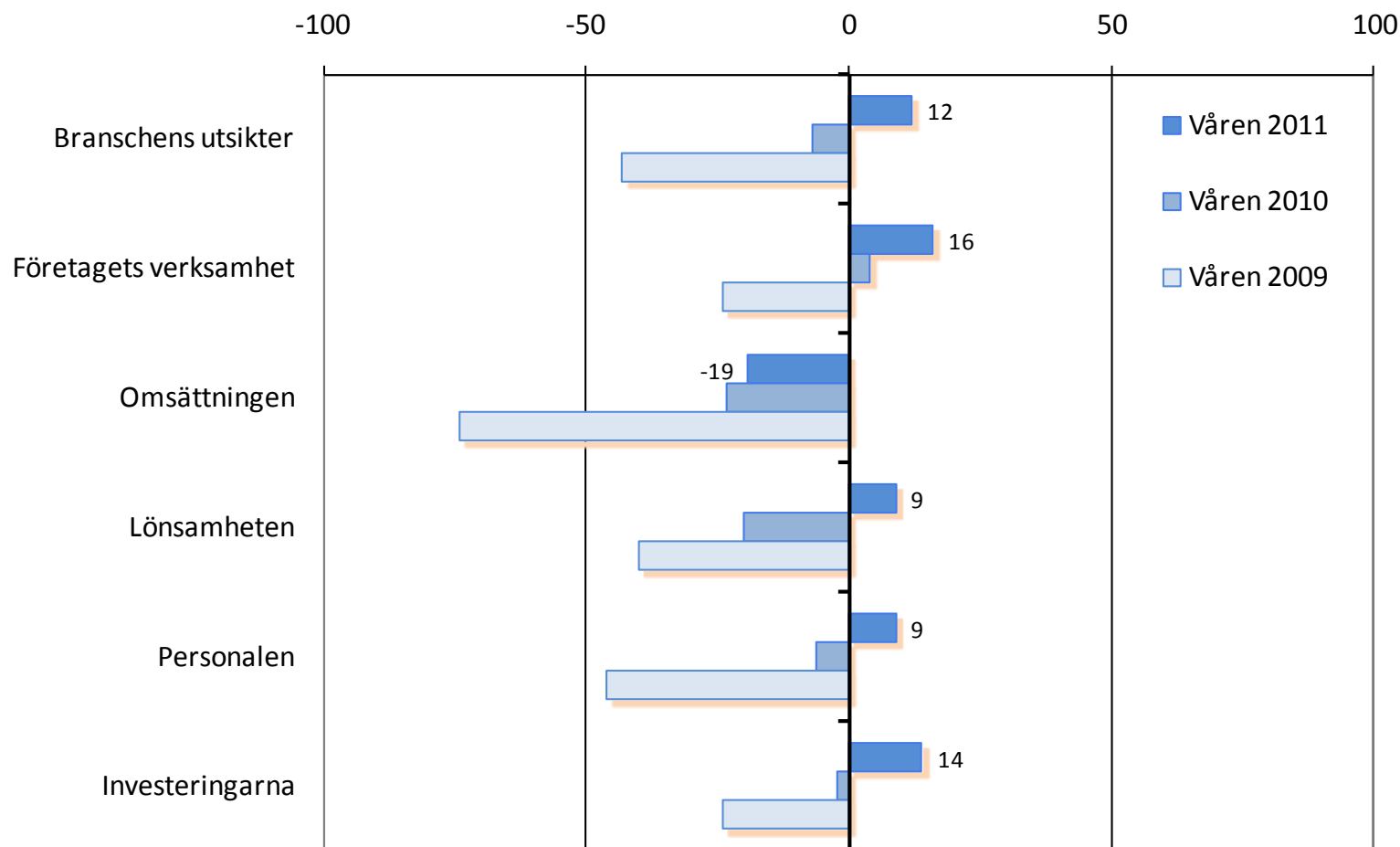
Försämrad lönsamhet väntas inom vatten och el

Figur 31. Förväntningarna inom vatten och el

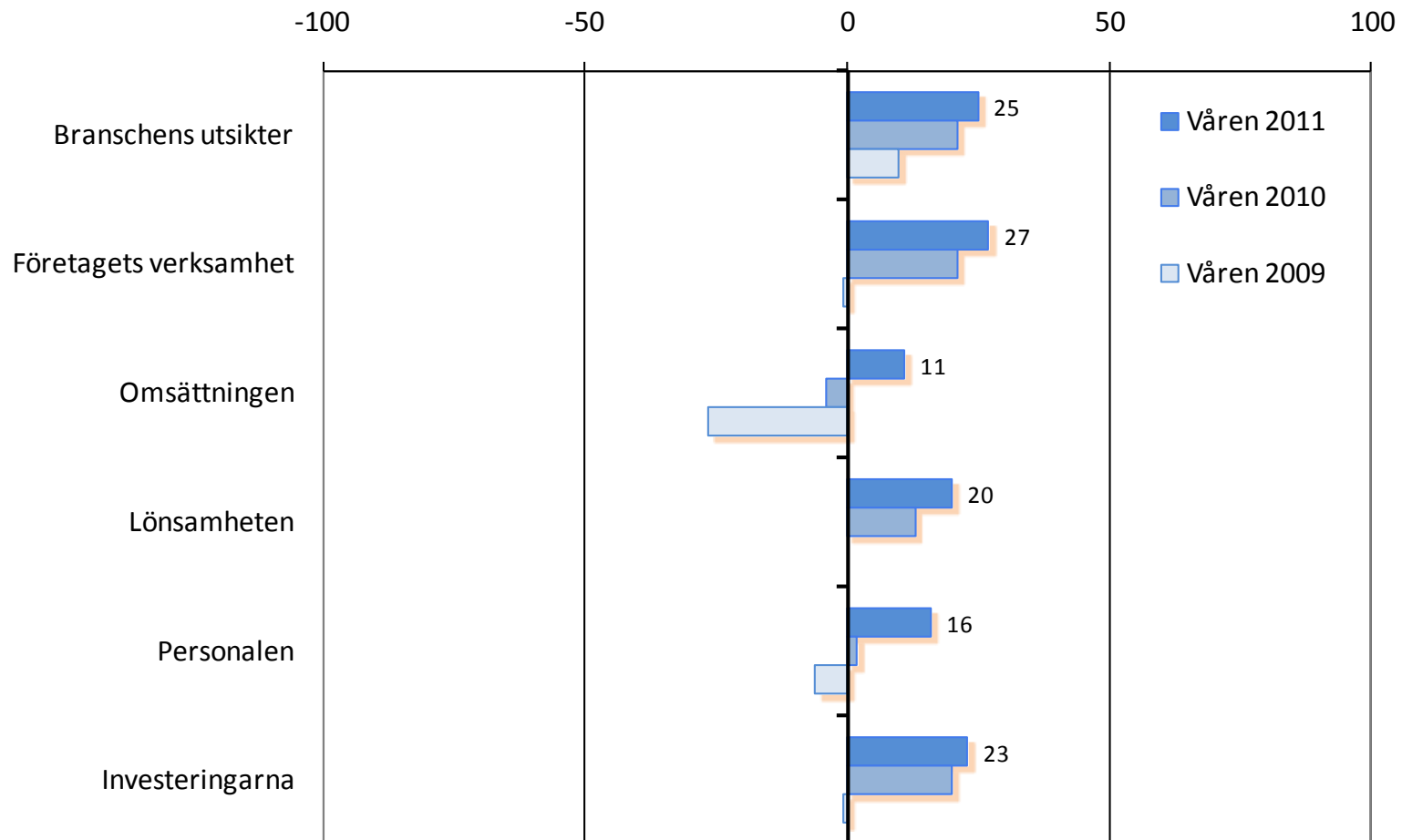
Bygg tror på något försvagad omsättning

Figur 33. Förväntningarna inom byggsektorn

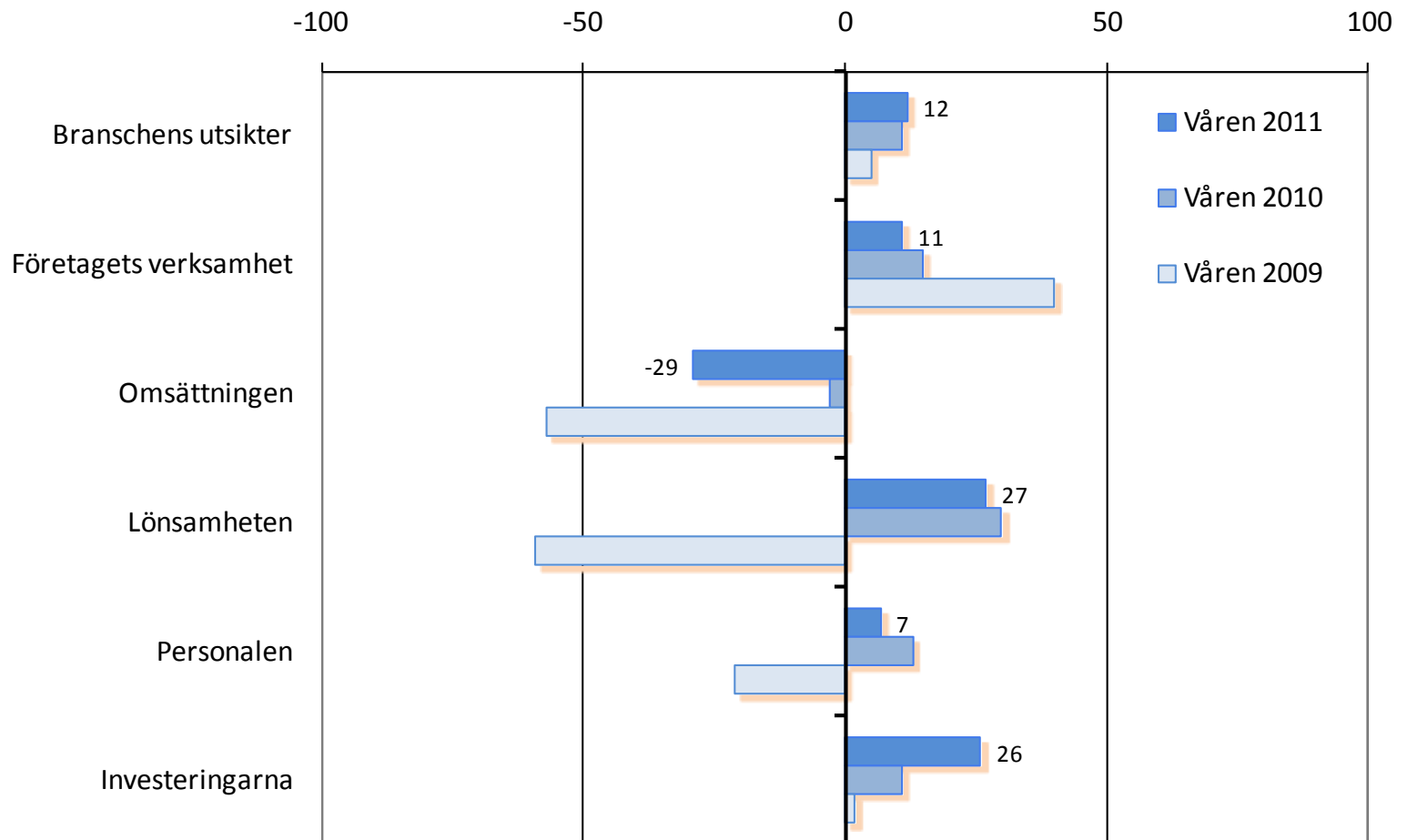
Optimismen dominerar inom handeln

Figur 35. Förväntningarna inom handeln

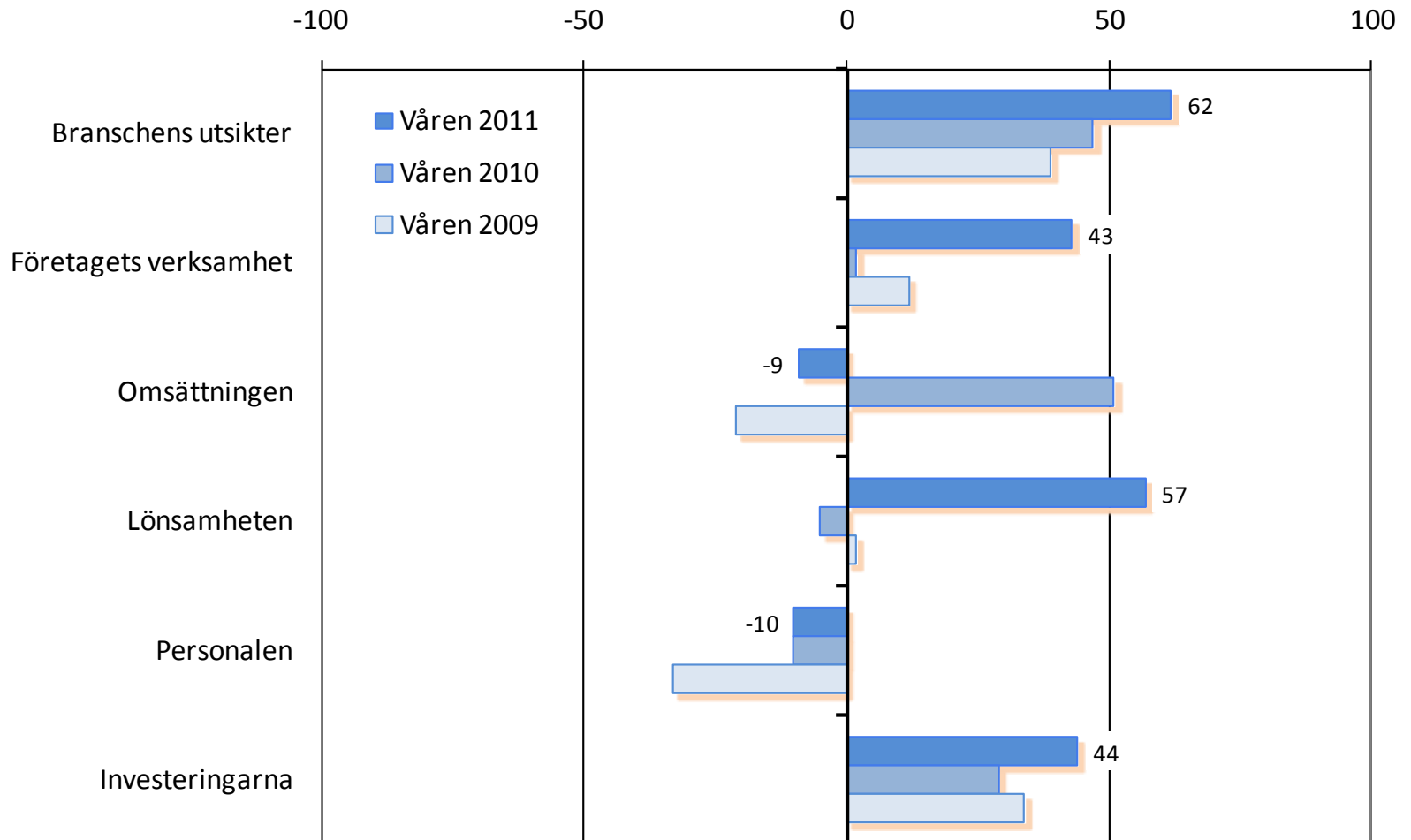
Man tror på bättre lönsamhet inom hotell- och restaurang jämfört med förra året

Figur 37. Förväntningarna inom hotell och restaurang

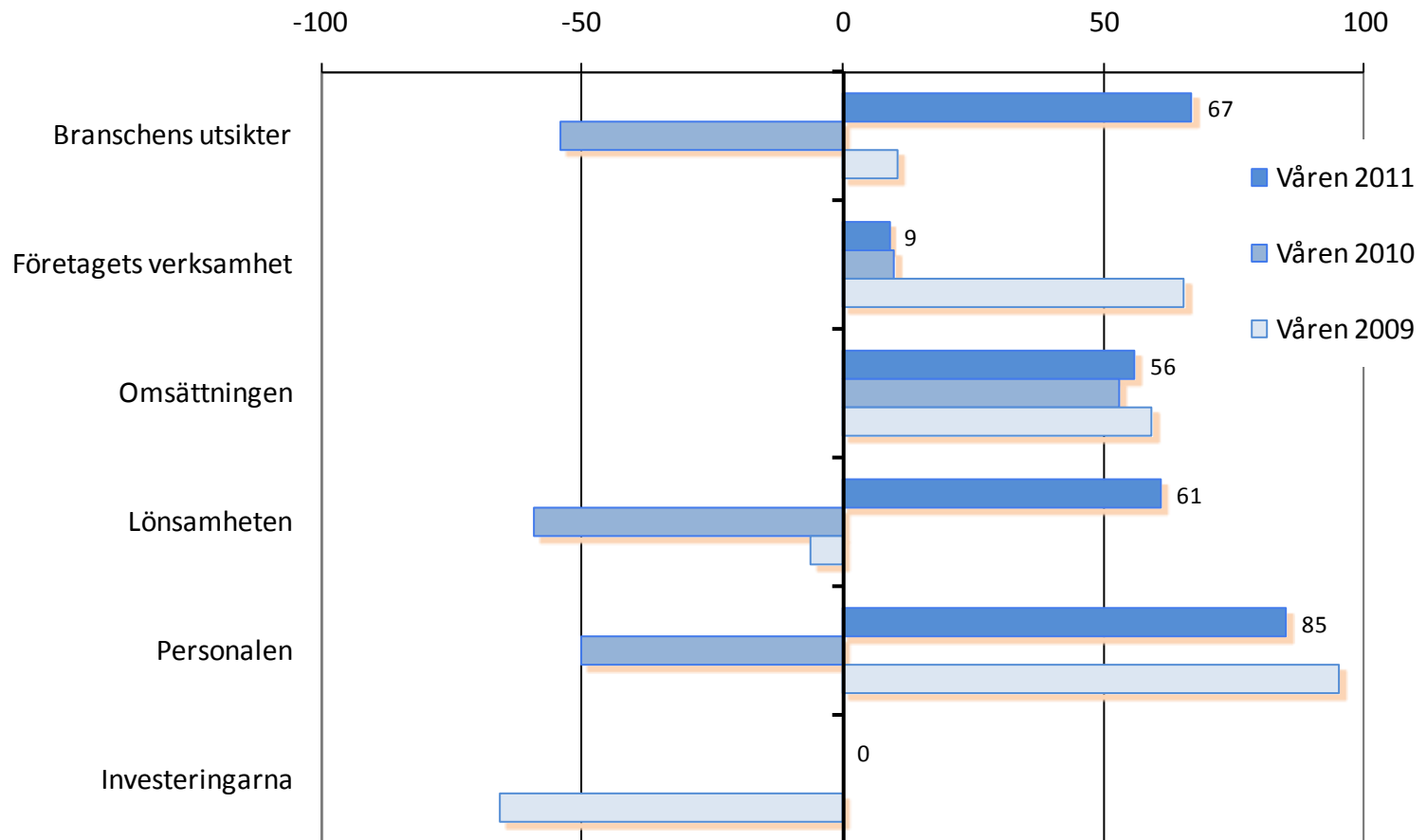
Transport tror på förbättrade utsikter för branschen och på bättre lönsamhet jämfört med 2010 och 2009

Figur 39. Förväntningarna inom transport

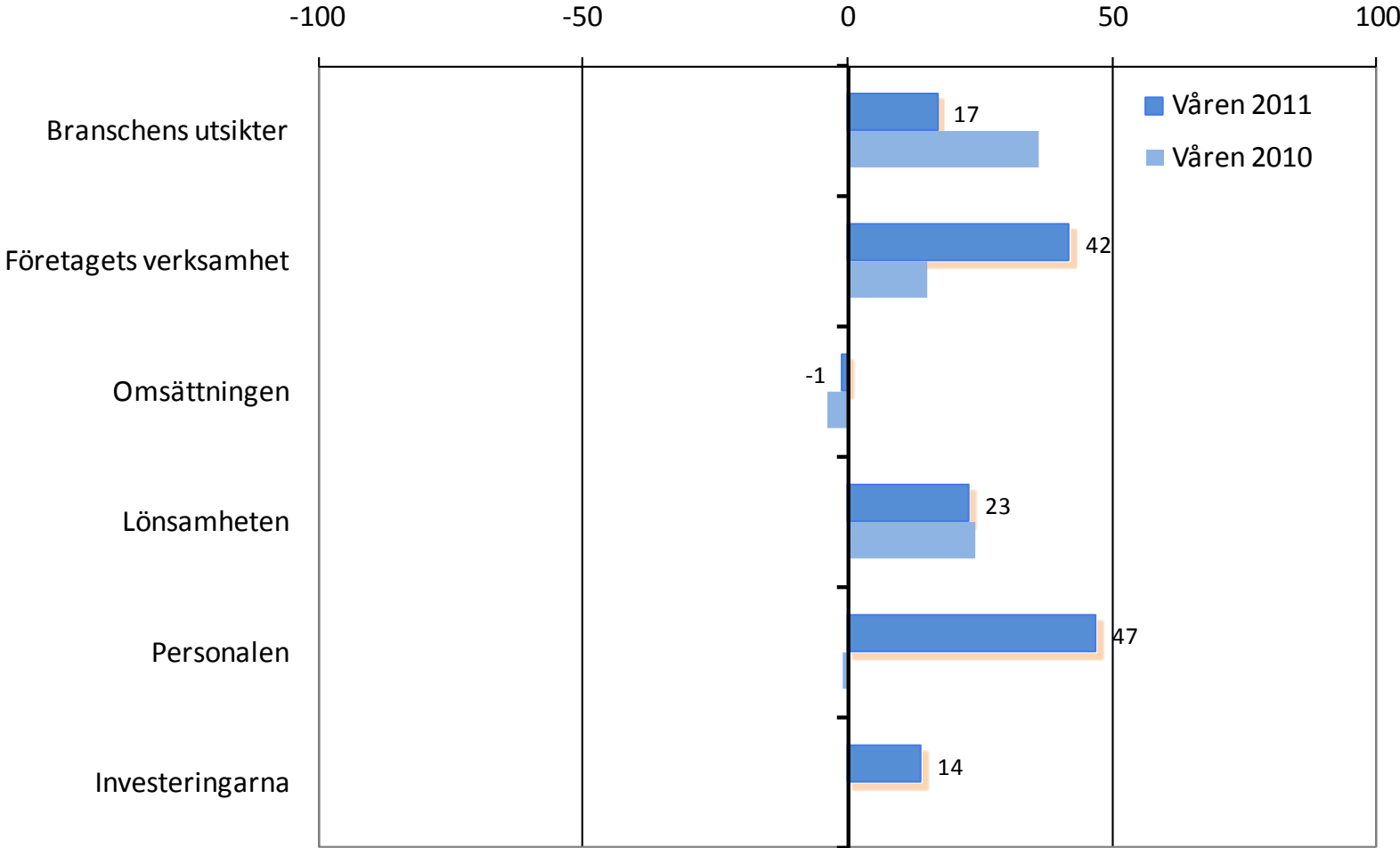
Finans och försäkring tror starkt på branschen, och på bättre lönsamhet jämfört med 2010 och 2009

Figur 41. Förväntningarna inom finans och försäkring

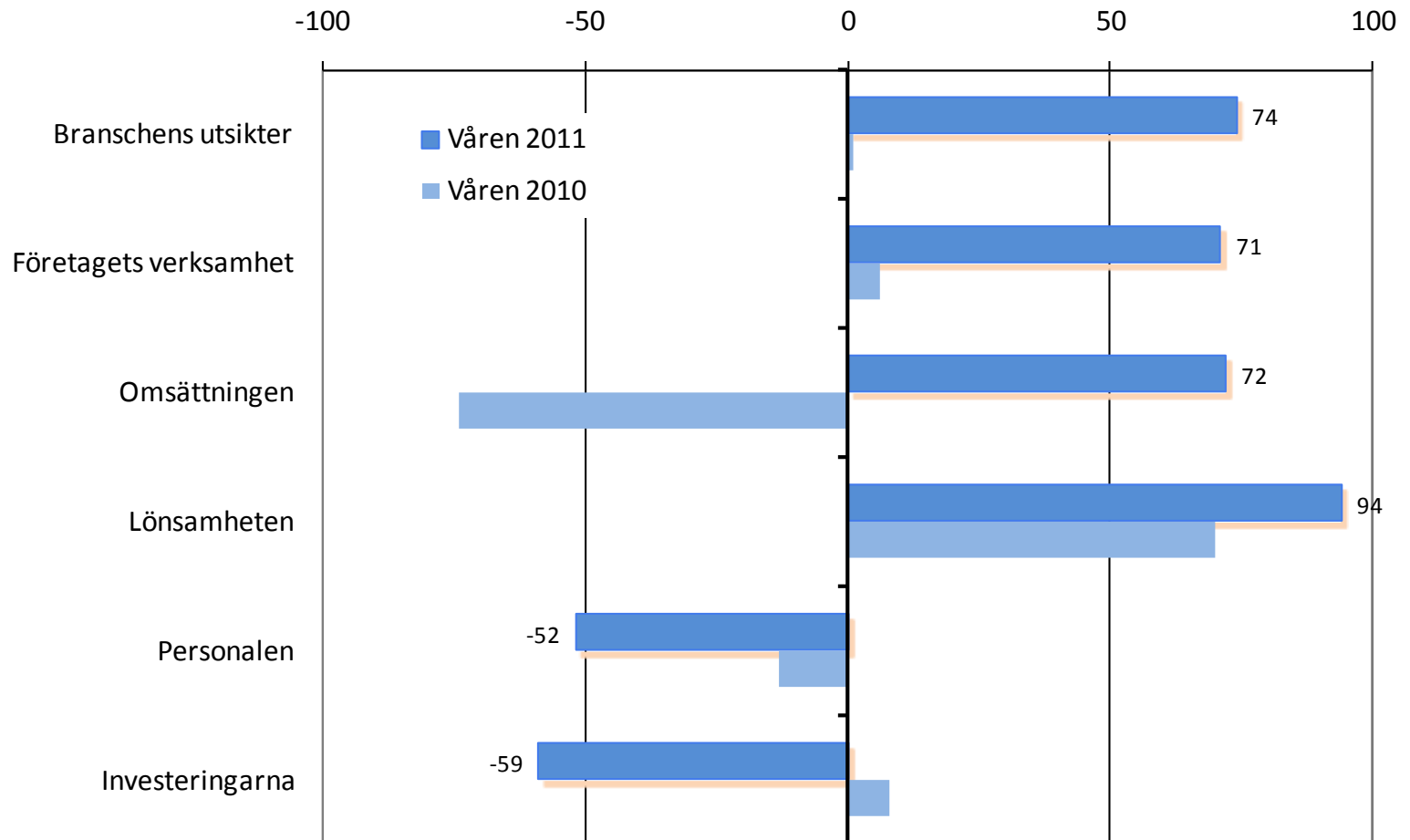
Överlag optimistiskt inom företagstjänster

Figur 43. Förväntningarna inom företagstjänster

Mycket optimistiskt inom personliga tjänster, utom när det gäller personal och investeringar

Figur 45. Förväntningarna inom personliga tjänster

Svar på vår inledande fråga: Hänger Åland med?

- Om efterfrågan är bra i den globala ekonomin går det bra för Finland och Sverige och då påverkas den åländska ekonomin *indirekt* genom en högre efterfrågan från dessa länders marknader och – med fördröjning – genom ökad tilldelning av budgetmedel via den finländska statskassan.
- Den åländska ekonomin håller inte omgivningens tillväxttakt, eftersom vår huvudnäring passagerarsjöfarten verkar på en i nuläget icke-expansiv, starkt konkurrenspressad marknad med högt kostnadsläge.
- I det längre (10-års-) perspektivet har Åland inte hängt med, och hänger inte heller i det kortare perspektivet med i Finlands och Sveriges exportorienterade tillväxt eftersom vårt näringsliv är så starkt orienterat mot närregionen. En mycket blygsam del av våra företag är direkt kopplade till de globala tillväxtmarknaderna.

www.asub.ax

Mer finns att läsa i ÅSUB:s konjunkturrapport